

↳ *Vörös István*

I. Zsoltár

- 1** Csak az lehet boldog, aki jó is — mondja a Zsoltár.
2 De ki lehet Zsoltár?
3 Az egyistenhit bevezetése óta kisebb és nagyobb istenek is arra kényszerültek idővel, hogy valami állást vállaljanak az egyetlen hatalmon maradónál.
4 Zsoltárnak maga Apolló állt.
5 Amit komoly arccal kéne mondania, mosolyogva mondja.
6 Amit szigorúan kéne, azon nevet.
7 Az Úr törvényében van gyönyörűsége, de nem hiszem, hogy boldog lenne.
8 Olyan, mint a folyóvizék mellé emelt gát. Többnyire haszontalan, aztán néha mindenki rázúdul.
9 A homlokára homokzsákokat pakolnak, rogyadozik és nyög, gyomorszájon vágja a folyó.
10 Valahol átszakad, mert tudja az Úr az igazak útját.
11 De jobb lenne, ha jönne homokot lapátolni.

A 3 elégiája

Hol vannak Isten lehetőségeinek határai? Nem az országhatárnál, hanem a városénál. Nem a ház kapujánál, hanem a szobaajtónál. Nem a láthatónál, hanem a tapintatónál. Nem a víz alatt, hanem a víz felszínén.

Kék buszra száll, de az ellenőr a határon leszállítja. A kapu tárva-nyitva, de a szobaajtót becsukták előtte. Aztán valaki jön, bezárja a lépcsőházat, a szobát viszont nyitva hagyja, tévét néz. Elalszik és arra ébred, hogy görcsösen markolja a fotel karfáját. A bőrén ott marad a kárpit mintája. Aztán valaki elmegy, kint esik, gumicsizmában vág át a tócsákon.

Van tehát valaki és van ő. Mint a tojás sárgája és fehérje. Hol vannak a lehetőségeik határai? És mért vannak ketten? Azért, mert hárman vannak. A gumicsizma üres tojás-héjra lép. A tojás-héj megroppan, de nem semmisül meg, szét-töredezik, minden darabok ugyanolyan. És kagylóhéjak és csigaházak csatlakoznak hozzájuk. Meg fehér, erdei csont. Kiegetett mézskő. Vízbe dobják, füstöl és ropog. Valaki jár a vízen, valaki fehér krétával ír az éjszakai égre, de nem fog a kréta.

A pálinka verejtek a homlokán. A bor az ereiben kering. A sör a nevetése. De mi a kóla? Talán horkolás?

Hol vannak Isten lehetőségeinek határai? Abban, hogy nem egy, és akarata széttöredezik, mint a megbontott hegy köve? Hová hordják a fehér márványt? Belezárva egy csiga, egy kagyló, egy csont. Valaki megláthatná őket, ha nem lenne olyan vastag körülöttük a kő.

Az ember majd kettévágja és simára csiszolja. Az egyik láthatóvá lesz, a második felismerhetetlen, a harmadik kívül esik a forma határán. A faragott kő körül a föld csupa por.

A táguló világegyetemet, mint egy labdát a párduc, szájában tartja a semmi. Isten szájához az ember drótjaival odavarrta magát.

IV. Zsoltár

- 1** Mikor kiáltok, hallgass meg engem, hazugságnak istene!
2 Mikor suttogok, ne hallgass meg engem, igazságnak istene!
3 Mikor beszélek, hallgass meg engem, gondolkodásom istene!
4 Most néztek és csodálkoztok, hogy nekem 3 istenem van, nektek meg egy sincs.
5 Körém gyűltök, hogy adjam kölcsön az egyiket? De melyik legyen az?
6 A hazugság istene kicsi ördögre hasonlít a ti fogalmaitok szerint.
7 Az én hazugságnak istene nagyra nőtt fia ennek a kis ördögnek, de a szarva puha, a grimasza álarc, a patája cipő, a neve félreértett tréfa.
8 Az én igazságnak istene szkanderozik a ti igazságotokéval.
9 A bíró maga az igazság, de amikor győztök, félrenéz, épp egy Zsoltárral beszélget.
10 A gondolataim istene tévéz. A TV-ben a ti gondolataitok istene épp reklámban szerepel.
11 A tévéző elalszik, és még álomtalan álma közben is azon gondolkodik, hogy mit is lehet 3 pohár vízzel reklámozni?
12 Aztán már én ébredek fel, és jókedvűen reggelizni indulok.

A földön kívüli élet elégiája

Sétám az itt és az ott között nem merő absztrakció. A Duna-parti séta az. A valóság, az úgy nevezett. És amit nem nevezünk annak? Van-e valami, ami nem valóság? Az itt és az ott, azért, mert nem konkrét helyek, még valóságosak. Egy úrséta határpontjai, mint amikor már bejön a szombat, és nem mehetsz messzebb a házadtól, mint ameddig egy úrhajóst a köldökzsinórja engedi, ha a napelemet szerelni a semmibe kimászik. Fönt a napszakoknak se lesz értelme, félrehajtod a fejed, és kilátsz a Föld mögül. Ki fog derülni, hogy reggel és este csak odalent van. Az idő is csak ott telik úgy, ahogy becsületes időnek telnie kell. A 24 óra máshol nem is mérhető.

Meg a hónapok és évek 12-es rendje!
Hogyan is lehetne más bolygón élet,
ha idő sincs? Mert az nem idő, ha egy év 10 hónap,
de csak 5 nap, mondjuk, és az egész alig pár óra.
Az összezavart, elkábított, félrebeszélő idő
nem idő. És idő nélkül nincs élet, mert idő nélkül
nincs halál. Meglehet, hogy minden más
lakható és lakhatatlan bolygón istenek élnek?
Meglehet, hogy szörnyen unatkoznak,
és ezért találtak ki minket? Hogy
az irigységet megismerhessék? Most először
rontották el a teremtést, mely mindaddig önkielégítés
volt, kompenzáció az utálatos, fojtogató,
folyamatos boldogságért? Már belepte őket,
mint a köhöggető, vörös marspor, vagy a szürke,
nehéz holdpor.

Az istenek a világűr hatalmas férgel,
ősrobbanásevők, fénylakók, sötétséggyűjtők,
fekete lyukak barlangászái, nemléthalmazók,
vadhideg-élvezők, napdobálók, bolygógyűrűzők,
meteor-ritkítók, törvénygyűrűzők.
Ha az egyik magára ismer, titokban
leszökik hozzánk, hogy időt lopjon
amúgy is apadófélben lévő kaptárainkból.
Idő méhei, üvegszínű mézet gyűjtünk
átlátszó poharakba, üdvtörténeteket
képzelnünk öncsalásaink köré.
Ha megsajnál valamelyik,
hát testet ölt, és megpróbál csodákkal
elkápráztatni, hogy ne kelljen bevallania,
igazából ő csodál minket. Véletlen
lények, olyan sokat megtudtunk arról,
ami őket nem is foglalkoztathatja,
mert nincs rá csak egy örök életük,
és az másra kell. El se hiszi, hogy
ránk, pont ránk vár az örök sötét,
a megváltás nélküli halál, a nemlét
fekete ostyája, és kipróbálni megfeszített magát,
de a sok köréje gyűlő ember sem
válthatja meg, hiába ad föl neki
ecetes szivacsot, hiába szúr lándzsával
az oldalába, hiába adta el harminc ezüstért,
ő kihajol abból az időből, feltámad, aztán elszégyelli
magát, tudja, hogy Júdásnak és Tamásnak
van igaza, nem pedig Péternek és Pálnak.

Önmagát Júdásnak érzi, fölér a mennybe, ami akkor nincs
még magasabban, mint ahol most a repülő járnak,
és csak sír: Nem sikerült, nem sikerült!
Menjünk innen, mondják a többiek,
veszélyes hely ez, itt elkaphat bárkit
a kicsiség kísértése, az ünnepeké, sőt talán
az a vágy, hogy istennek nézzenek minket.

De addigra már mindegyikükről csillagot,
növényt neveztek el, és szentté is avatták.

Végre megízlelték a halandóság
mézeskalácsát, és rájöttek,
hogy ők is férfiak és nők. Ezért tágul a világ
már vagy kétezer éve. A semmi szereti egymást,
szül utódokat, ünnepli a földi idő más bolygókra
való kiterjedését, a szombatot, a vasárnapot
és a hétfőt.

Ha istenek vannak, nincs földön kívüli élet,
ha nincsenek, nincs földi se,
és mi csak képzeljük, hogy vagyunk, és nem vagyunk,
tévedünk és hiszünk el más tévedéseket.
Az pedig, hogy csak egy Isten lenne,
annyira valószínű, mint hogy az emberiség ősapja Ádám,
ősanja Éva, és az ősgyerekek egymással
kezdtek házasodni.

Ha nincs Isten, akkor persze csak egy nincs,
de ha van, akkor mit csinálna egyedül,
vagy akár harmadmagával? Lehet,
hogy az isteneknek három nemük van?
Séta itt-től ott-ig között-ön át?
Repülés? Állás? Hátrafelé futás?
Talán az idő is visszafelé telik,
csak mi megszoktuk az irányát,
mint a denevérek
a fejjel lefelé alvást?